

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0224U003113

Державний реєстраційний номер: 0122U000777

Відкрита

Дата реєстрації: 09-04-2024

1. Етапи виконання

Номер етапу: 2

Назва етапу: Моделювання оптимального рівня екологічних податків для забезпечення детінізації економіки, раціонального природокористування та національної безпеки

Початок етапу: 01-2023

Закінчення етапу: 12-2023

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Сумський державний університет

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05408289

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40007, Україна

Телефон: 380542334058

E-mail: kanc@sumdu.edu.ua

WWW: <https://www.sumdu.edu.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 38621185

Адреса: проспект Берестейський, буд. 10, м. Київ, 01135, Україна

Підпорядкованість: Кабінет Міністрів України

Телефон: 380444813221

E-mail: mon@mon.gov.ua

WWW: <https://mon.gov.ua/ua>

Назва організації: Сумський державний університет

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05408289

Адреса: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40007, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 380542334058

E-mail: kanc@sumdu.edu.ua

WWW: <https://www.sumdu.edu.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 2201040

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 715.582 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Детінізація та регуляторна ефективність екологічного оподаткування: оптимізаційне моделювання для забезпечення національної безпеки та раціонального природокористування

Назва роботи (англ)

De-shadowing and regulatory efficiency of environmental taxation: optimization modeling to ensure national security and rational use of nature

Реферат (укр)

Об'єкт дослідження – економічні відносини, що виникають між органами державної влади та бізнесом в процесі формування та функціонування системи екологічного оподаткування. Метою є наукове обґрунтування оптимального навантаження з екологічних податків та їх співвідношення з іншими податками, при якому забезпечується не лише фіскально-регуляторна ефективність екологічних податків, але й рівень сукупного податкового навантаження стає оптимальним, досягається баланс у ланцюзі "національна безпека - детінізація економіки - раціональне природокористування». Під час дослідження використано такі методи як логіко-історичний, системно-структурний аналіз, панельний регресійний аналіз, аналіз часових рядів, бібліометричний аналіз. Виявлено змістовні зв'язки, що виникають у ланцюзі "екологічні податки – детінізація – національна безпека – раціональне природокористування". На основі побудованих мап ключових слів обґрунтовано зони комплементарності, що виникають в процесі взаємного впливу. Ідентифіковано наявність взаємних зв'язків між елементами ланцюга «екологічне оподаткування – раціональне природокористування – тінізація економіки – національна безпека». Оцінено взаємний вплив рівня податкового навантаження з екологічних податків, інтегрального рівня національної безпеки, рівня тінізації економіки та інтегрального рівня раціонального природокористування. Визначено, що при зростанні податкового навантаження з екологічних податків відбувається зростання інтегрального рівня національної безпеки, одночасно з цим загострюється проблема тінізації економіки. Доведено, що рівень податкового навантаження з екологічних податків прямо не впливає на рівень раціонального природокористування. Побудовано модель оптимізації рівня податкового навантаження з екологічних податків з урахуванням максимізації параметрів інтегральних рівнів національної безпеки, раціонального

Реферат (англ)

The object of research is economic relations that arise between state authorities and business in the process of forming and functioning of the environmental taxation system. The goal is scientific substantiation of the optimal load from environmental taxes and their ratio with other taxes, which ensures not only the fiscal and regulatory efficiency of environmental taxes, but also the level of the total tax load becomes optimal, a balance is achieved in the chain "national security – de-shadowing of the economy – rational nature management". During the study, such methods as logical-historical, system-structural analysis, panel regression analysis, time series analysis, bibliometric analysis were used. Meaningful connections arising in the chain "environmental taxes – de-shadowing – national security – rational nature management" have been revealed. On the basis of the constructed maps of key words, the zones of complementarity arising in the process of mutual influence are substantiated. The mutual influence of the level of the tax burden from environmental taxes, the integral level of national security, the level of shadowing of the economy and the integral level of rational nature management was evaluated. It was determined that with the increase in the tax burden from environmental taxes, there is an increase in the integral level of national security, instead, the problem of the shadowing of the economy is getting worse. It has been proven that the level of the tax burden from environmental taxes does not directly affect the level of rational nature management. A model for optimizing the level of the tax burden from environmental taxes has been built, taking into account the maximization of the parameters of the integral levels of national security, rational nature management and the minimization of the level of shadowing of the economy

Індекс УДК: 338:504, 336.1; 336.22

Коди тематичних рубрик НТІ: 06.71.63, 06.73.15

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Комплекс науково-методичних підходів та практичних рекомендацій

Назва продукції (англ): Complex of scientific-methodical approaches and practical recommendations

Очікувані результати: Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Екологічна податкова політика

Опис продукції (укр): Другий етап наукової роботи був присвячений моделюванню оптимального рівня екологічних податків для забезпечення детінізації економіки, раціонального природокористування та національної безпеки. Виявлено змістовні зв'язки, що виникають у ланцюзі "екологічні податки – детінізація – національна безпека – раціональне природокористування" засобами бібліометричного аналізу. Ідентифіковано наявність взаємних зв'язків між елементами ланцюга «екологічне оподаткування – раціональне природокористування – тінізація економіки – національна безпека». Оцінено взаємний вплив рівня податкового навантаження з екологічних податків, інтегрального рівня національної безпеки, рівня тінізації економіки та інтегрального рівня раціонального природокористування. Побудовано модель оптимізації рівня податкового навантаження з екологічних податків з урахуванням максимізації параметрів інтегральних рівнів національної безпеки, раціонального природокористування та мінімізації рівня тінізації економіки

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: СумДУ

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: Подано заявку на видачу охоронного документу, В Україні

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

1. Тютюник І. В., Самусевич Я. В. Податкове навантаження та тінізація економіки як тригери втрати суспільної довіри до фінансового сектору. Стратегічні пріоритети розвитку фінансово-економічної системи України в умовах кризи суспільної довіри: монографія/ за ред. д.е.н., проф. І.В. Тютюник. Суми: Сумський державний університет, 2023. 174 с.
2. Тютюник І. В., Самусевич Я.В. Методологія оцінювання впливу інструментів податкового регулювання на рівень тіньової діяльності в країні. Стратегічні пріоритети розвитку фінансово-економічної системи України в умовах кризи суспільної довіри: монографія/ за ред. д.е.н., проф. І.В. Тютюник. Суми: Сумський державний університет, 2023. 174 с.
3. Тютюник І. В. Дослідження ролі податкової системи країни у формуванні суспільної довіри населення до фінансового сектору та органів публічної влади. Стратегічні пріоритети розвитку фінансово-економічної системи України в умовах кризи суспільної довіри: монографія/ за ред. д.е.н., проф. І.В. Тютюник. Суми: Сумський державний університет, 2023. 174 с.
4. Kuzior A.; Samusevych Y.; Lyeonov S.; Krawczyk D.; Grytsyshen D. Applying Energy Taxes to Promote a Clean, Sustainable and Secure Energy System: Finding the Preferable Approaches. *Energies* 2023, 16, 10, 4203. doi: 10.3390/en16104203
5. Kuzior A., Vakulenko I., Kolosok S., Saher L. and Lyeonov S. Managing the EU energy crisis and greenhouse gas emissions: Seasonal ARIMA forecast. *Problems and Perspectives in Management*, 2023, 21(2), 383-399. doi:10.21511/ppm.21(2).2023
6. Mazurenko O., Lyeonov S., Tiutiunyk I. Good Governance: Role in the Coherence of Tax Competition and Shadow Economy. *Problems and Perspectives in Management*, 2023, 21(4), 757-770. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21\(4\).2023.56](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21(4).2023.56)
7. Mazurenko O., Tiutiunyk I., Cherba V., Artyukhov A., Yehorova Yu. Shadow tax evasion and its impact on the competitiveness of the country's tax system. *Public and Municipal Finance*, 2023, 12(2), 129-142. doi:10.21511/pmf.12(2).2023.11
8. Asare K.N., Samusevych Y. Exploring Financial Fraud, Tax Tools, and Economic Security Research: Comprehensive Bibliometric Analysis. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2023. Vol. 7 (3). P. 136-146. [https://doi.org/10.61093/fmir.7\(3\).136-146.2023](https://doi.org/10.61093/fmir.7(3).136-146.2023)
9. Самусевич Я.В., Теницька І.А., Рудиченко А.Г. Оцінювання впливу екологічного контролю на забезпечення раціонального природокористування в Україні. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023, 4. 118-133. DOI 10.58423/2786-6742/2023-4-118-133
10. Самусевич Я.В., Теницька І.А., Новикова Д. А. Екологічний контроль, моніторинг та аудит: нормативно-правове забезпечення та механізм реалізації в Україні. *Сталий розвиток економіки*. 2023. №2(47), 196-202. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2023-47-28>
11. Vysochyna, A., Samusevych, Y., Reshetniak, Y. Public Sector Leadership as a Core Prerequisite for National Security Resistance to COVID-19. In: Strielkowski, W. (eds) *Leadership, Entrepreneurship and Sustainable Development Post COVID-19*. NILBEC 2022. Springer Proceedings in Business and Economics. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-28131-0_5 (Scopus)
12. Vakulenko I., Lyulyov O., Pimonenko T., Bondar T. The Impact of Energy on a Country's Social and Economic Development. *Proceedings of the 2nd International Interdisciplinary Scientific Conference "Digitalization and Sustainability for Development Management: Economic, Social, and Environmental Aspects"* AIP Conf. Proc. 3033, 020014-1-020014-13; <https://doi.org/10.1063/5.0189046>
13. Теницька І. А., Самусевич Я. В. Відображення екологічних показників у нефінансовій звітності компаній аграрного сектору. *Сталий розвиток економіки, суспільства та підприємництва : матеріали Міжн.наук.конф., м. Івано-Франківськ, 28 квіт. 2023 р. Львів, 2023. С. 575-578*
14. Теницька І. А., Самусевич Я. В., Галинський Д. М. Інноваційні технології екологічного моніторингу діяльності промислових підприємств. *Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (17-19 травня 2023 р.) За заг. ред. : Л. Л. Гриценко, І. В. Тютюник. Суми : Сумський державний університет, 2023. С. 103-105*

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 151

Мова звіту: Українська

Умови поширення в Україні: Не заборонено

Умови передачі іншим країнам: Не заборонено

Кількість файлів у звіті: 3

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Височина Аліна Володимирівна (к. е. н., доц.)

Гуменна Юлія Григорівна (к. е. н., доц.)

Самусевич Ярина Валентинівна (к. е. н., доц.)

Теницька Ірина Анатоліївна

Тютюнник Інна Володимирівна (д. е. н., доц.)

Керівник організації:

Карпуша Василь Данилович (к. ф.-м. н., доц.)

Керівники роботи:

Самусевич Ярина Валентинівна (к. е. н., доц.)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.